

บทความวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

The Development of First Aid Curriculum through Cooperative Learning
Technique of Secondary School Students

ศุภกิจ คำภิรมย์^{1*}, ทินณภพ มาลาพุด² และ อรรควรธรณ์ วีระเดโช³

Supakit Kampirom^{1*}, Tinnapob Malapud² and Akkawat Weeradecho³

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

สถาบันวิจัย พัฒนา และสาธิตการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Ongkharak Demonstration School

Educational Research Development and Demonstration Institute, Srinakharinwirot University

Email: big_nice_day@hotmail.com

Received 20 September 2023; Revised 20 December 2023; Accepted 21 December 2023

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop the training package of first aid curriculum through cooperative learning technique of secondary school students and 2) to implement and evaluate the effectiveness of the training package of first aid curriculum through cooperative learning technique of secondary school students. The samples were 60 students from secondary level students by simple random sampling. The 30 students were the pilot experiment and 30 students were the actual situation experiment. The instruments used in study were: 1) the training package of first aid curriculum 2) an evaluative form of first aid curriculum 3) first aid test and 4) satisfaction evaluation form with training package curriculum. This research was divided in 2 phases. Phase 1 was to create training package of first aid curriculum through cooperative learning technique. Phase 2 was to implement and evaluate the effectiveness of the training package of first aid curriculum through cooperative learning technique in actual situation experiment. Data were analyzed using the t-test, mean and standard deviation. The research findings were as follows: 1) the evaluation results of the first aid training curriculum with cooperative learning techniques of junior high school students was appropriate at a high level 2) the effectiveness of using the training curriculum, post-test scores are higher than pre-test which has statistically significant at the 0.05 level and 3) the overall results of the assessment of satisfaction with the training curriculum found that, the students were satisfied at a high level, sorted in descending order as follows: content, teachers, learning management activities, measurement and evaluation, respectively.

Keywords: Training curriculum; first aid; cooperative learning technique

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 60 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย โดยแบ่งเป็นนักเรียนนอกร่าง จำนวน 30 คน และนักเรียนในสถานการณ์จริง 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หลักสูตรอบรมการปฐมพยาบาล 2) แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม 3) แบบทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรการฝึกอบรม ดำเนินการวิจัย 2 ระยะ ระยะที่ 1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ระยะที่ 2 การทดลองใช้และประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในสถานการณ์จริง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบค่าที ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านเนื้อหา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมิน ตามลำดับ

คำสำคัญ: หลักสูตรการฝึกอบรม; การปฐมพยาบาล; การเรียนรู้แบบร่วมมือ

บทนำ

ในปัจจุบันอุบัติเหตุเป็นสาเหตุของการบาดเจ็บและเสียชีวิตที่พบบ่อยในเด็กทั่วโลก จากสถิติปี 2559-2563 พบว่า สาเหตุของการเสียชีวิตจากการเจ็บป่วยฉุกเฉินในประเทศไทย ได้แก่ หัวใจหยุดเต้น ร้อยละ 26.0 ไฟไหม้/ลวก เหตุจากความร้อน/สารเคมี/ไฟฟ้าช็อต ร้อยละ 18.2 อุบัติเหตุทางรถยนต์ ร้อยละ 15.0 ป่วย อ่อนเพลีย อัมพาตเรื้อรัง ร้อยละ 9.4 ถูกทำร้าย/บาดเจ็บ ร้อยละ 6.8 สัมผัสวัตถุทางดินหายใจ ร้อยละ 3.8 หายใจลำบาก/ติดขัด ร้อยละ 2.2 เลือดออก (ไม่มีสาเหตุจากการบาดเจ็บ) ร้อยละ 2.1 ชัก ร้อยละ 1.6 พัดตกหกหล่น/อุบัติเหตุ/เจ็บปวด ร้อยละ 1.3 (National Institute for Emergency Medicine, 2022)

การเจ็บป่วยและอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาแม้จะมีการระวังเพียงใดก็ตาม ดังนั้นการเรียนรู้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นสามารถให้การช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสรอดชีวิตเป็นการทำคุณประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติอย่างมาก (American Heart Association, 2015) ต้องคำนึงถึงมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุและสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยอยู่เสมอ เมื่อเกิดการบาดเจ็บและเจ็บป่วยก็ต้องควบคุมไม่ให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงมากขึ้น

การปฐมพยาบาล คือ การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยอย่างกะทันหัน โดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่พอหาได้ในบริเวณนั้น เพื่อช่วยเหลือบรรเทาอาการของผู้ป่วย และช่วยให้ผู้ป่วยได้รับอันตรายน้อยลง ก่อนที่จะนำส่งโรงพยาบาลเพื่อให้แพทย์รักษาต่อไป (Department of Disease Control, 2005) ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับเด็กนักเรียนที่เกิดอุบัติเหตุขึ้นว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากทั้งครูและเด็กนักเรียน ควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะการปฏิบัติต่อการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เพราะการใช้ชีวิตประจำวันมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุเล็กๆ น้อยๆ ขึ้นเป็นประจำ เช่น หัวแตก หัวโน เลือดกำเดาไหล เป็นลม เป็นต้น วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการปฐมพยาบาลคือเพื่อช่วยชีวิตลดความรุนแรงของการบาดเจ็บหรือการเจ็บป่วยให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว และป้องกันความพิการที่จะเกิดขึ้นตามมาภายหลัง

ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรการปฐมพยาบาลเบื้องต้นจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพื่อส่งเสริมให้ทุกคนได้มีความรู้เกี่ยวกับทักษะการปฐมพยาบาลและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonphorm (2019) ศึกษาเรื่องความรู้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตบางกอกใหญ่ พบว่า หลังจากการอบรมนักเรียนมีความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับดีมากถึงร้อยละ 91.95 มีความพร้อมและความต้องการที่จะรับความรู้ที่มีประโยชน์เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน Ruanjahn (2020) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการอบรมเรื่อง “การปฐมพยาบาลผู้ช่วยฉุกเฉิน” สำหรับชุมชนดอนแก้ว อ.แมริม จ. เชียงใหม่ หลักสูตรอบรมการปฐมพยาบาลผู้ช่วยฉุกเฉิน ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าอบรมมีความรู้ตามหลักสูตรหลังการอบรมมากกว่าก่อนการอบรม และมีทักษะในการปฐมพยาบาลผู้ช่วยฉุกเฉินหลังจากการอบรมคิดเป็นร้อยละ 75.80 รวมทั้งผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการอบรมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.78

จากการสนทนากับนักเรียนในระหว่างการสอนรายวิชาพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ทำให้ทราบปัญหว่านักเรียนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อมหรือออกกำลังกายเองที่บ้าน ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน จึงตระหนักถึงความสำคัญรวมถึงมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา สาขาวิจัยและพัฒนาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ซึ่งมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนโดยมีวิธีสัทัศน์เพื่อสร้างกระบวนการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่กับการออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ในด้านสุขภาพและการกีฬาได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาเยาวชน นักเรียน ให้เกิดความรู้ เจตคติ และทักษะด้านการปฐมพยาบาลกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินให้สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยหวังว่าเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแล้วสามารถนำเอาความรู้ ทักษะไปใช้ต่อไปในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และช่วยเหลือผู้อื่นเบื้องต้นได้ก่อนนำส่งโรงพยาบาลต่อไป (Ministry of Education, 2008) โดยวิธีการหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าการทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ เจตคติ และทักษะปฏิบัติในเรื่องการปฐมพยาบาลที่ควรจะนำมาใช้ในกระบวนการแก้ปัญหาคือกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 - 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อสู่เป้าหมายของกลุ่ม นักการศึกษาคนสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้แบบนี้คือ สลาวิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และโรเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) ซึ่งได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปเรามักจะไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนส่วนใหญ่เรามักจะมุ่งไปที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเป็นมิติที่มักจะถูกละเลยหรือมองข้ามไป ทั้งที่มีผลการวิจัยที่ชี้ว่าความรู้สึกรักของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ต่อครูและเพื่อนร่วมชั้นมีผลต่อการเรียนรู้มาก (Johnson and Johnson, 1994) การเรียนการสอนแบบร่วมมือมีความจำเป็นต่อการทำงานเป็นทีมและเชื่อมโยงกับการควบคุมจำนวนของนักเรียนในกลุ่มเสริมสร้างทักษะพื้นฐานด้านสังคมต่าง ๆ ความรู้ด้านวิชาการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้วย และสอดคล้องกับ Khaemane (2007) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีทั้งต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ต่อครูและเพื่อนร่วมชั้นที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Buangpetch (2019) ได้ทำการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่าหลังการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบบเน้นการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมและแบบเน้นผลสัมฤทธิ์กลุ่มมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มที่สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนที่มีความหลากหลายใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียนได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Moolmanee (2009) ได้ทำการศึกษาผลการใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบ

ร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จากความเป็นมา เหตุผลและแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยเห็นความจำเป็นที่ต้องสร้างหลักสูตรอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียน เนื่องจากเนื้อหาในหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนี้เป็นหลักสูตรที่มีประโยชน์ และไม่พบการจัดทำรูปแบบการสอนในรายวิชาสุขศึกษาที่เน้นการปฏิบัติ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติไปพร้อมๆ กับการจัดกิจกรรมโดยผู้สอนจะเป็นผู้ที่คอยให้คำแนะนำและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะจนเกิดความชำนาญ หากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินนักเรียนที่ผ่านการอบรมการปฐมพยาบาลได้ฝึกปฏิบัติก็สามารถปฏิบัติปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อทดลองใช้และประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรการปฐมพยาบาลสำหรับภารกิจด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนในการเตรียมความพร้อมการทดลองปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถปฐมพยาบาลได้ทันทีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยพิจารณาจาก (1) แบบทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล และ (2) แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรการฝึกอบรม

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ความสำคัญของการปฐมพยาบาล

Worahan (2009) กล่าวถึงความสำคัญของการปฐมพยาบาลว่าในช่วงชีวิตของมนุษย์ทุกคนจะต้องมีช่วงใดช่วงหนึ่งที่ได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสถานที่ โดยเฉพาะอุบัติเหตุ การปฐมพยาบาลต้องกระทำอย่างรวดเร็วและถูกต้อง ดังนั้นจึงไม่จำเป็นว่าผู้ให้การปฐมพยาบาลจะต้องเป็นแพทย์หรือพยาบาลเท่านั้น เมื่อมีการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยเกิดขึ้นผู้ประสบเหตุการณ์สามารถให้การช่วยเหลือได้อย่างปลอดภัยหรือบรรเทาความเจ็บป่วยได้

American Heart Association (2015) กล่าวถึงความสำคัญและเป้าหมายของการปฐมพยาบาลว่าเพื่อช่วยชีวิต เพื่อลดอาการที่เกิดขึ้นให้น้อยลง และเพื่อช่วยให้หายเร็วขึ้น

สรุปได้ว่า การปฐมพยาบาลมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย การปฐมพยาบาลหรือการช่วยเหลือที่ถูกต้องและรวดเร็วสามารถช่วยรักษาชีวิตของผู้ป่วยหรือผู้บาดเจ็บได้อย่างปลอดภัยหรือบรรเทาความเจ็บป่วย ลดอันตรายจากการบาดเจ็บ อันตรายที่รุนแรงหรือลดความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตได้

แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Sariwat (2014) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperrative Learning Theory) ไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นให้ครูใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เนื่องจากมีรูปแบบการสอนให้เลือกอย่างหลากหลายตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่างๆ สำหรับเนื้อหาและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Srimungkun (2015) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning) คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะแข่งขันกัน ต่างคนต่างเรียน และร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือการจัดการเรียนรู้ออกเป็นกลุ่มย่อยที่มีความสามารถแตกต่างกัน และใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม โดยมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาคัดกัน มีการปรึกษาหารือกัน มีการสัมพันธ์กัน มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มเกิดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

แนวทางขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

เดสเลอร์ (Dessler; อ้างถึงใน Hanprasit, 2020) กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตร มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความจำเป็น โดยระบุทักษะความสามารถที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงาน 2) ออกแบบการสอน โดยจัดการพัฒนาหลักสูตรตามแผนที่วางไว้ 3) สร้างหลักสูตรให้เป็นจริงและชี้แจงต่อตัวแทนเจ้าหน้าที่เพื่อทบทวนแก้ไขปรับปรุง โดยใช้ผลจากการนำร่องเพื่อให้แน่ใจในประสิทธิภาพของหลักสูตร 4) นำไปการใช้ หลักสูตรควรกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จด้วยการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ และ 5) ประเมินผลและติดตามใช้เครื่องมือในการวัดผลสะท้อนกลับหรือทดสอบก่อนหลังเพื่อวัดว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

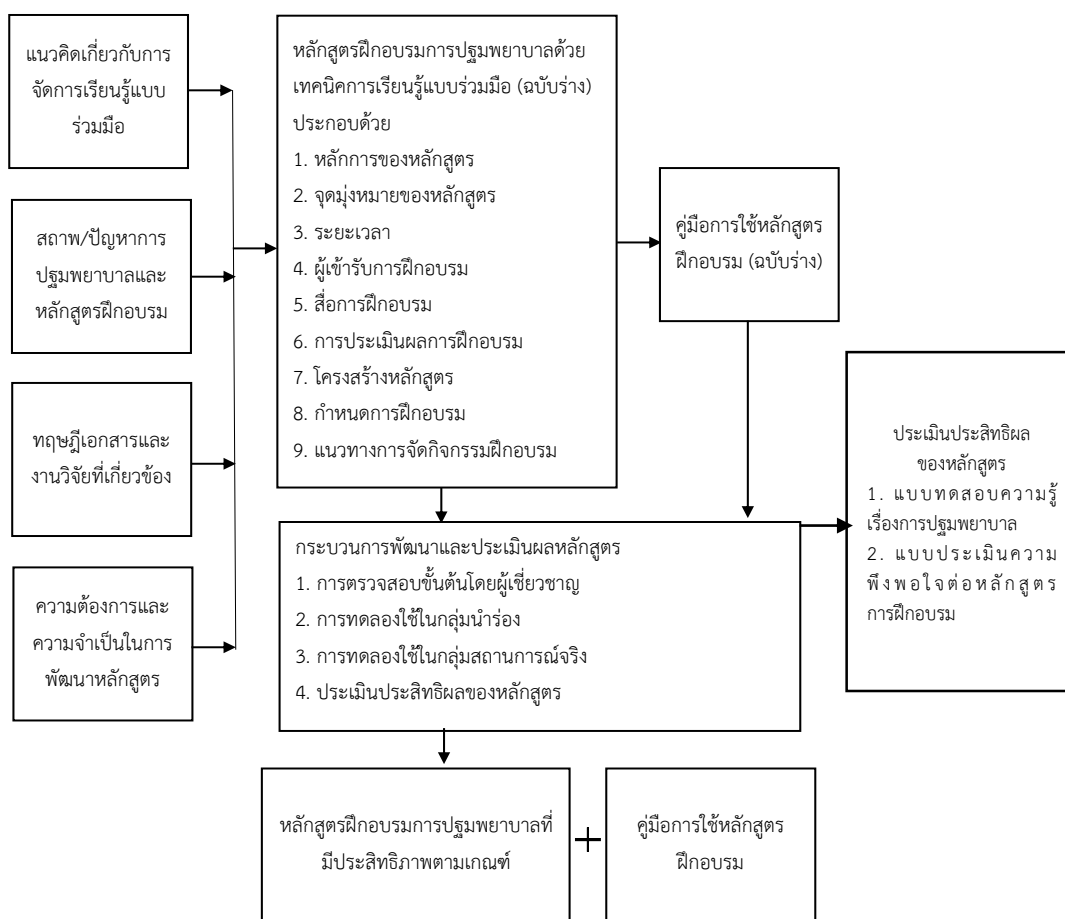
ผลการศึกษาของ Ruanjahn (2020) ได้พัฒนาหลักสูตรการอบรมเรื่อง “การปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน” ประกอบด้วยกิจกรรม 1) ทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินก่อนการอบรม 2) ให้ความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน 3) ฝึกทักษะการปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน 4) ทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินหลังการอบรม หลังจากฝึกอบรมครบ 8 ชั่วโมง ทำให้ผู้เข้าอบรมมีทักษะในการปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน โดยสามารถให้การปฐมพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้นำหลักสูตรนี้ไปใช้เป็นผู้ช่วยในการฝึกอบรม อสม. ครู และนักเรียนในเขตชุมชนดอนแก้วและชุมชนอื่นๆ ในอำเภอแม่ริมให้ครบทุกคน และ Chatkane PaerKao (2022) การจัดการบริการวิชาการแก่สังคมเรื่องการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกทักษะการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน กรณีเกิดภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันให้แก่ประชาชนทั่วไปในชุมชนเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยโปรแกรมสอนการช่วยเหลือขั้นพื้นฐานในภาวะหัวใจหยุดเต้นและโปรแกรมคอมพิวเตอร์บนสมาร์ตโฟนเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่ประชาชนทั่วไป โดยการอบรมแบ่งออกเป็น 6 ครั้ง ครั้งละ 6 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 8 เดือน ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความมั่นใจและมีความเข้าใจในการสังเกตอาการและมีทักษะช่วยเหลือขั้นพื้นฐานเมื่อประสบเหตุการณ์เกิดภาวะหัวใจหยุดเต้นในชุมชนเพื่อเพิ่มโอกาสการรอดชีวิต และสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่หรือถ่ายทอดได้นอกจากนี้ Issleib and other (2021) สามารถอธิบายได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานกรณีเกิดภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันเป็นความรู้ที่มีความจำเพาะเจาะจงและมีขั้นตอนที่ต้องอาศัยการฝึกทักษะร่วมด้วย โดยผู้เรียนต้องได้รับการถ่ายทอดหรือผ่านกระบวนการเรียนรู้จากวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจผ่านการฝึกอบรมมาแล้วและมีความสามารถในการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมถึงสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ที่เคยปฏิบัติมาแล้วทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถฝึกทักษะต่างๆ และสามารถฝึกฝนทักษะซ้ำด้วยตนเองจนคล่องแคล่วภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เนื่องจากสามารถทำผิดพลาดโดยไม่เกิดอันตราย สามารถแก้ไขทักษะของตนเองได้จนสมบูรณ์ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลและให้คำแนะนำจากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเองโดยตรงและมีความมั่นใจในการปฏิบัติการช่วยเหลือขั้นพื้นฐานมาก

ขึ้น นอกจากนี้จากการสังเกตพบว่าการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้และประสบการณ์จากผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกันเองจึงทำให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง (Gordon, 1993)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม จึงสรุปได้ว่าหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลมีความสำคัญที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ และเมื่อพิจารณาในด้านความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมพบว่า มีความพึงพอใจและมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้เรื่องการปฐมพยาบาล แต่ยังคงขาดทักษะความชำนาญในการฝึกปฏิบัติจริงในการปฐมพยาบาล ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงนำเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นให้ครูใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์หรือช่วยกันในเรื่องการเรียนรู้มาศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะความชำนาญในการปฐมพยาบาล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์ ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 60 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งเป็นนักเรียนนาร่อง จำนวน 30 คน และนักเรียนในสถานการณ์จริง 30 คน

ระยะเวลาในการทำวิจัย

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นการทดสอบก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมจำนวน 2 สัปดาห์ และทดลองการใช้หลักสูตรฝึกอบรม จำนวน 6 สัปดาห์ รายละเอียดดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง การปฐมพยาบาลบาดแผล

สัปดาห์ที่ 2 เรื่อง การปฐมพยาบาลกระดูกหัก

สัปดาห์ที่ 3 เรื่อง การปฐมพยาบาลผู้ป่วยหมดสติเนื่องจากเป็นลม ชัก ช็อก

สัปดาห์ที่ 4 เรื่อง การช่วยฟื้นคืนชีพและการใช้เครื่องช็อกไฟฟ้าหัวใจอัตโนมัติ 1

สัปดาห์ที่ 5 เรื่อง การช่วยฟื้นคืนชีพและการใช้เครื่องช็อกไฟฟ้าหัวใจอัตโนมัติ 2

สัปดาห์ที่ 6 เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

ระยะเวลาการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยในระยะที่ 1 นี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 - 4 ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาล/คู่มือการใช้หลักสูตร และเครื่องมือวัดและประเมินผลตามหลักสูตร

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ วารสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในประเด็นที่จะดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและหลักสูตรฝึกอบรมรูปแบบต่างๆ

2. สังเคราะห์แนวคิดและกระบวนการในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 และข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์มาสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 6 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 12 ชั่วโมง

4. จัดทำคู่มือสำหรับดำเนินการฝึกอบรมวิทยากรและนักเรียน ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

5. จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการฝึกอบรม ประกอบด้วย แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม แบบทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล และแบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. สร้างเครื่องมือตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร/คู่มือฝึกอบรมและเครื่องมือวัดและประเมินการฝึกอบรม เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 4 คะแนน มีเกณฑ์การผ่านคือ จะต้องอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (3 คะแนน) ขึ้นไป

2. ดำเนินการส่งเครื่องมือการตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรคู่มือฝึกอบรมและเครื่องมือวัดและประเมินผล การฝึกอบรมให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านหลักสูตรหรือการปฐมพยาบาล เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม และคู่มือสำหรับการฝึกอบรมและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลของการฝึกอบรมจำนวน 6 คน

4. นำข้อมูลผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้เครื่องมือ

นำแบบทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล และแบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรที่ฝึกอบรมที่ปรับปรุง จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงหลักสูตรและเอกสารประกอบการฝึกอบรม

1. นำข้อมูลการตรวจสอบเครื่องมือและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม คู่มือสำหรับฝึกอบรม และเครื่องมือการวัดและประเมินของการฝึกอบรมและนำมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย จากนั้นจัดทำ เป็นฉบับร่างเพื่อใช้ในการทดลอง

2. คัดเลือกแบบทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาจัดทำเป็นฉบับเพื่อใช้ในการทดลอง

ระยะที่ 2 การทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในสถานการณ์จริง โดยระยะที่ 2 นี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยใน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในกลุ่มนักเรียนนำร่อง

1. นำหนังสือส่งถึงสถาบันวิจัยพัฒนา และสาธิตการศึกษา เพื่อขออนุญาตทำการทดลองหลักสูตรฝึกอบรมการปฐม พยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2. จัดเตรียมความพร้อมของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ได้แก่ ห้องฝึกอบรมอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์และจัดเตรียมวัสดุสื่ออุปกรณ์ในการอบรม

3. ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าทดลองฝึกอบรมจำนวน 30 คน

4. ดำเนินการจัดฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรม

5. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ แบบทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล ร่วมกับการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินผลหลักสูตรและกระบวนการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้ แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. ประเมินผลหลักสูตรและกระบวนการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรใน 4 ด้าน คือ ความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล เจตคติต่อการ ปฐมพยาบาล ทักษะต่อเรื่องการปฐมพยาบาล และความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

2. นำผลการประเมินหลักสูตรและกระบวนการใช้หลักสูตร ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมาปรับปรุงหลักสูตรในด้านกิจกรรม และเนื้อหาใบความรู้ ตลอดจนปรับระยะเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมจากนั้นนำไปปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อจัดทำหลักสูตรและคู่มือการฝึกอบรมฉบับใหม่เพื่อใช้ทดลองในกลุ่มทดลองสถานการณ์จริง

ขั้นตอนที่ 3 ใช้หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในกลุ่มนักเรียนสถานการณ์จริง

1. นำหนังสือส่งถึงสถาบันวิจัยพัฒนา และสาธิตการศึกษา เพื่อขออนุญาตทำการทดลองหลักสูตรฝึกอบรมการ ปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2. จัดเตรียมความพร้อมของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ได้แก่ ห้องฝึกอบรม อุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ และจัดเตรียมวัสดุสื่ออุปกรณ์ในการฝึกอบรม
3. ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าทดลองฝึกอบรมจำนวน 30 คน
4. ดำเนินการจัดฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรม
5. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้แบบทดสอบความรู้ ร่วมกับการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร

ประเมินผลหลักสูตรและกระบวนการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรใน 4 ด้าน คือ ความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล เจตคติต่อการปฐมพยาบาล ทักษะต่อเรื่องการปฐมพยาบาล และความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงและเผยแพร่หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรนำเสนอหลักสูตรต่อผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ และเผยแพร่หลักสูตรทางเว็บไซต์ของโรงเรียน (เผยแพร่โดยการสอนในชั้นเรียน)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบถึงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหัวข้อ (I-CVI) และค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI)
3. ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน ผลการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกดังตารางที่ 1 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.79

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.73	0.40	11	0.67	0.67
2	0.90	0.20	12	0.80	0.40
3	0.70	0.33	13	0.70	0.60
4	0.50	0.47	14	0.70	0.20
5	0.67	0.27	15	0.53	0.40
6	0.57	0.60	16	0.87	0.27
7	0.27	0.27	17	0.60	0.67
8	0.83	0.33	18	0.50	0.20
9	0.53	0.27	19	0.50	0.47
10	0.47	0.27	20	0.47	0.53

ระยะที่ 2 การทดลองใช้และประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในสถานการณ์จริง

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดลองในกลุ่มตัวอย่างทดลองนำร่องและกลุ่มสถานการณ์จริง กลุ่มละ 30 คน รวม 60 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลในหลักสูตร คือ 1) แบบทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล 2) แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความรู้และทักษะการปฏิบัติของนักเรียนจากผลการทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล ก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยใช้สถิติ Paired t-test
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. คำชี้แจงในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้	3.67	0.52	มากที่สุด
2. รูปแบบตัวอักษรในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมชัดเจน อ่านง่าย	3.83	0.41	มากที่สุด
3. คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการฝึกอบรมครบถ้วน	3.33	0.52	มาก
4. การจัดลำดับสาระสำคัญในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม	3.50	0.55	มาก
5. เรื่อง การปฐมพยาบาลบาดแผล	3.17	0.75	มาก
6. เรื่อง การปฐมพยาบาลกระดูกหัก	2.67	0.52	มาก
7. เรื่อง การปฐมพยาบาลผู้ป่วยหมดสติเนื่องจากเป็นลม ชัก ซ็อก	3.00	0.63	มาก
8. เรื่อง การช่วยฟื้นคืนชีพและการใช้เครื่องช็อกไฟฟ้าหัวใจอัตโนมัติ 1	2.83	0.75	มาก
9. เรื่อง การช่วยฟื้นคืนชีพและการใช้เครื่องช็อกไฟฟ้าหัวใจอัตโนมัติ 2	2.83	0.41	มาก
10. เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	3.17	0.41	มาก
รวมทุกประเด็นการประเมิน	3.22	0.23	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.23) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปแบบตัวอักษรในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมชัดเจน อ่านง่าย ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.41) คำชี้แจงในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.52) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื้อหาสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เรื่อง การปฐมพยาบาลบาดแผล ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.75) และเรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.41) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยพิจารณาจากผลการทดสอบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลก่อนและหลังการฝึกอบรม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังฝึกอบรม

ระยะดำเนินการ	n	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ก่อนฝึกอบรม	30	20	54.0	11.10	2.07	29.32*	0.00
หลังฝึกอบรม	30	20	88.5	17.93	1.60		

p < .05*

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลก่อนฝึกอบรมด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือคิดเป็นร้อยละ 54.0 ($\bar{X} = 11.10$, S.D. = 2.07) หลังการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลคิดเป็นร้อยละ 88.5 ($\bar{X} = 17.93$, S.D. = 1.60) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลจากแบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังฝึกอบรมพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านผู้สอน	4.37	0.19	มาก
1. ความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน	4.33	0.55	มาก
2. ความสามารถในการอธิบาย/ชี้แจงเนื้อหาสาระที่สอนได้ชัดเจน	4.63	0.56	มากที่สุด
3. การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน	4.83	0.18	มากที่สุด
4. การสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม	4.37	0.61	มาก
5. ความสนุกสนานในกิจกรรม	4.30	0.70	มาก
ด้านเนื้อหา	4.45	0.54	มาก
1. เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน	4.20	0.81	มาก
2. เนื้อหาช่วยให้เห็นถึงความสำคัญต่อการดูแลสุขภาพ	4.40	0.62	มาก
3. การเรียนรู้เนื้อหาเน้นความเข้าใจและนำไปใช้มากกว่าการท่องจำ	4.67	0.71	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.22	0.28	มาก
1. กิจกรรมมีความน่าสนใจในการแสวงหาคำตอบอย่างสร้างสรรค์	3.93	0.25	มาก
2. ระยะเวลาที่ใช้มีความเหมาะสม	4.33	0.61	มาก
3. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง	4.37	0.67	มาก
4. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดแก้ปัญหา	4.47	0.57	มาก

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
5. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการสื่อสาร	4.30	0.60	มาก
6. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ	3.90	0.40	มาก
ด้านการวัดและประเมิน	4.21	0.46	มาก
1. การวัดประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.30	0.70	มาก
2. การวัดประเมินผู้เรียนได้เนื้อหาที่ครบถ้วน	3.93	0.37	มาก
3. การประเมินผลสัมพันธ์กับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.33	0.66	มาก
รวมทุกประเด็นการประเมิน	4.38	0.37	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนที่เข้าอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.38$, $S.D. = 0.37$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเนื้อหา ($X = 4.45$, $S.D. = 0.54$) ด้านผู้สอน ($X = 4.37$, $S.D. = 0.19$) ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ($X = 4.22$, $S.D. = 0.28$) และด้านการวัดและประเมิน ($X = 4.21$, $S.D. = 0.46$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะกระบวนการพัฒนาและสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลมีองค์ประกอบที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการใช้ชีวิตในปัจจุบันที่มีความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุตลอดเวลา รูปแบบของตัวอักษรที่มีความชัดเจนอ่านง่ายทำให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลินในการอ่านไม่เบื่อหน่าย มีคำชี้แจงเพื่ออธิบายการใช้การนำเสนอเนื้อหาของแต่ละเรื่องการจัดลำดับเนื้อหาสาระที่เหมาะสม และเนื้อหาของหลักสูตรนี้เป็นเนื้อหาที่มีประโยชน์ โดยการดำเนินกิจกรรมเน้นให้ความรู้ความเข้าใจควบคู่กับการฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมเกิดทักษะความชำนาญในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นจนสามารถนำไปใช้ได้จริงเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น เมื่อเกิดหกล้มขณะเล่นกันช่วงพักกลางวันมีบาดแผลเลือดออก นักเรียนสามารถห้ามเลือดได้โดยใช้มือหรือผ้าสะอาดกดบาดแผลไว้ก่อนไปส่งที่ห้องพยาบาล หรือกรณีที่เพื่อนเป็นลมแดดกลางสนามนักเรียนสามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้โดยนำผู้ป่วยมาหลบแดดให้อยู่ในที่ร่ม ถอดเสื้อคลุมที่ไม่จำเป็นออกและพัดให้ร่างกายเย็น เป็นต้น นับว่าการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลมีบทบาทและสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันอย่างมาก ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะความรู้ในการช่วยเหลือตนเองแล้วยังสามารถช่วยผู้ประสบอุบัติเหตุให้ปลอดภัยหรือบรรเทาความเจ็บปวดได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดความสำคัญของการปฐมพยาบาลของ Worrahan (2009) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปฐมพยาบาลว่าในช่วงชีวิตของมนุษย์ทุกคนจะต้องมีช่วงใดช่วงหนึ่งที่ได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสถานที่ โดยเฉพาะอุบัติเหตุ การปฐมพยาบาลต้องกระทำอย่างรวดเร็วและถูกต้อง ดังนั้นจึงไม่จำเป็นว่าผู้ให้การปฐมพยาบาลจะต้องเป็นแพทย์หรือพยาบาลเท่านั้น เมื่อมีการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยเกิดขึ้นผู้ประสบเหตุการณ์สามารถให้การช่วยเหลือได้อย่างปลอดภัยหรือบรรเทาความเจ็บปวดได้ รวมถึงแนวคิดของ American Heart Association (2015) ได้กล่าวถึงความสำคัญและเป้าหมายของการปฐมพยาบาลว่าเพื่อช่วยชีวิตลดอาการที่เกิดขึ้นให้น้อยลง และช่วยให้หายเร็วขึ้น นอกจากนี้ ผลการพัฒนาหลักสูตรการอบรมของ Ruanjahn (2020) พบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นทำให้ผู้เข้าอบรมมีทักษะความรู้นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำหลักสูตรนี้ใช้เป็นคู่มือในการฝึกอบรม อสม. ครู และนักเรียนในเขตชุมชนคอนแคว้นและชุมชนอื่นๆ ในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ได้

2. ประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่เข้าอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เพิ่มมากขึ้นก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เป็นเพราะหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและเหมาะสมจนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ และได้มีการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือมีการสอนให้ความรู้กับผู้เรียนเป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ประกอบด้วย สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง การปฐมพยาบาลบาดแผล สัปดาห์ที่ 2 เรื่อง การปฐมพยาบาลกระดูกหัก สัปดาห์ที่ 3 เรื่อง การปฐมพยาบาลผู้ป่วยหมดสติเนื่องจากเป็นลม ชัก ซ็อก สัปดาห์ที่ 4 เรื่อง การช่วยฟื้นคืนชีพและการใช้เครื่องช็อกไฟฟ้าหัวใจอัตโนมัติ 1 สัปดาห์ที่ 5 เรื่อง การช่วยฟื้นคืนชีพและการใช้เครื่องช็อกไฟฟ้าหัวใจอัตโนมัติ 2 และสัปดาห์ที่ 6 เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นให้ครูใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะการเรียนรู้ร่วมกัน จากการที่นักเรียนสามารถช่วยเหลือเพื่อนที่ได้รับอุบัติเหตุจากการเล่น เช่น หัวโน แผลถลอก เลือดออก หรือเป็นลม ฯลฯ โดยทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ด้วยความมั่นใจ แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้ระดับคะแนนความรู้ความสามารถและทักษะการปฏิบัติของผู้เรียนสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการฝึกอบรมของ Beach (1975) และ Good (1973) ได้กล่าวถึงความหมายของการฝึกอบรมว่าเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้บุคคลมีทักษะความรู้และบุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ และเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือของ Sariwat (2014) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperrative Learning Theory) ระบุว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นให้ครูใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงแนวคิดของ Srimungkhun (2015) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ต่างคนต่างเรียนและร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khumthong (2019) ศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบในการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาตามแนวคิดของกาเย่ เรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพทางการเรียน เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้นของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดกาเย่มีทักษะความรู้และทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมิน ทั้งนี้เป็นเพราะเนื้อหามีความหลากหลาย นักเรียนได้เรียนตามเนื้อหาที่นักเรียนต้องการที่จะรับความรู้ที่มีประโยชน์เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จึงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากในการเรียนรู้ ผู้สอนเกิดปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความสุขและไม่รู้สึกเบื่อ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อบรรยากาศในการเรียนรู้ เกิดเร้าความสนใจสามารถควบคุมการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนเป็นอย่างดี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันในการปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินแล้วยังสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้แก่สมาชิกในครอบครัวและเพื่อนบ้านได้ด้วย จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ที่พึงพอใจต่อการเรียนการสอนหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักสูตรของ Intarak (2008) ได้สรุปไว้ว่า หลักสูตรเป็นเนื้อหาสาระสำคัญและกิจกรรมต่างๆ ที่สนองวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ruanjahn (2020) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการอบรมเรื่อง “การปฐมพยาบาลผู้ป่วย

ถูกเดิน” สำหรับชุมชนดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการอบรมในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หลักสูตรฝึกอบรมนี้สามารถนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพยาบาลเบื้องต้น จากผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คะแนนการทดสอบความรู้หลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมนักเรียนมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนฝึกอบรม และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ ด้านเนื้อหา รองลงมา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมิน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนการฝึกอบรมการปฐมพยาบาล ควรมีการปฐมนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนการฝึกอบรมและหลักเกณฑ์ในการทดสอบขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนของการฝึกอบรมได้
2. การฝึกอบรมการปฐมพยาบาลสำหรับเรื่องที่ยาก ควรให้เวลาในการทำงานของนักเรียนในแต่ละขั้นตอนให้มากพอสมควร เพราะในแต่ละขั้นตอนต้องอาศัยการฝึกชำนาญ
3. การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ควรจัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง จัดกิจกรรมทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เหมาะสมกับศักยภาพที่แตกต่างกันของนักเรียน ให้การช่วยเหลือชี้แนะตลอดการฝึกอบรม และสร้างแรงจูงใจนักเรียนให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาประสิทธิภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในการนำหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลที่สร้างขึ้นไปใช้ เพื่อหาแนวทางในการปรับหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรนำหลักสูตรฝึกอบรมการปฐมพยาบาลไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นเดียวกันในโรงเรียนกลุ่มสาธิต แล้วนำผลมาวิจัยมาเปรียบเทียบกัน เพื่อหาแนวทางการปรับหลักสูตรให้มีความเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- American Heart Association. (2015). *2015 AHA guidelines update for CPR and ECC*. Retrieved November 15, 2020, from <https://www.cercp.org/images/stories/recursos/Guias%202015/Guidelines-RCP-AHA2015-Full.pdf>.
- Auamcharoen, S. (2012). *Curriculum development: Theory and practice*. Silpakorn University, Nakhon Pathom.
- Beach, Dale S. (1975). *Personnel: The Management of People at Work*. New York: Macmilland Company.
- Boonphorm, P. (2019). Knowledge on Elementary First Aid of the Primary School Students under the Bangkok Primary Educational Service Area Office Bangkok Yai District. *Journal of Learning Innovation and Technology*, 2(1), 73-83.
- Buangpetch, K. (2019). *The effects of physical education learning management using cooperative learning techniques on desirable characteristics of lower secondary school students*. Master's thesis, Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Department of Disease Control. (2005). *Disease control activity report 2005*. Nonthaburi: Department of Disease Control, Ministry of Public Health.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw - Hill Book, Co.
- Gordon, S.E. (1993). We do; therefore, we learn. *Training and Development*, 47(10), 47-52.
- Intarak, C. (2008). *Academic administration and supervision within educational institutions*. Pattani: Office of Academic Services, Prince of Songkhla University, Pattani.
- Hanprasit, N. (2020). *The training curriculum development on using google classroom for instruction for teachers in basic education*. Master's thesis (Curriculum and Instruction), Burapha University.
- Issleib, M., Kromer, A., Pinnschmidt, H.O., Süß-Havemann, C., & Kubitz, J.C. (2021). Virtual reality as a teaching method for resuscitation training in undergraduate first year medical students: a randomized controlled trial. *Scandinavian Journal of Trauma, Resuscitation and Emergency Medicine*, 29(27), 1-9.
- Johnson, D.W., Johnson, R.T. and Holubec, E.I. (1994). *The nuts and bolts of cooperative learning*. Edina. Minnesota: Interaction Book Company.
- Khaemmanee, T. (2018). *Pedagogical science: knowledge for effective learning process management*. Bangkok: Darn Sutha Press Co Ltd.
- Khamthong, P. (2019). *The effectiveness of a model for health education learning management according to Gange's concept on first aid for mathayomsuksa 1 students*. Master's thesis, Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Khumthong, P. (2019). *The effects of health education learning by gagne's instruction model to first aid basic skills in grade 7 students*. Master's thesis, Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Ministry of Education. (2008). *Basic education core curriculum 2008*. Bangkok: Foreign Language Learning Subject Group, Teachers' Council Printing House.

- Moolmanee, T. (2009). *The effects of cooperative learning techniques on English language learning ability of mathayomsuksa 1 students at Khlong Kum School, Bueng Kum district, Bangkok*. Master's thesis, Srinakharinwirot University, Bangkok.
- National Institute for Emergency Medicine. (2022). *Situations and Trends in Health and Emergency Medicine (Global and Thailand)*. Ministry of Public Health, Nonthaburi.
- PaerKao, C. (2022). *Education and Skill of Basic Life Support on Acute Cardiac arrest for People in Khon Kaen community*. Faculty of Nursing, Khon Kaen University.
- Ruanjahn, G. (2020). Development of a Training Curriculum on First Aid Care for Emergency Patients Using in Dornkaew Community, Maerim District, Chiangmai Province. *The Southern College Network Journal of Nursing and Public Health*, 7(1), 184-198.
- Sariwat, L. (2014). *Psychology for teachers*. Bangkok: Odeon Store.
- Srimungkhun, S. (2015). *Theory of Learning*. Retrieved on January 16, 2023 from <https://www.gotoknow.org/posts/341272>.
- Woraharn, W. (2008). *Concepts of nursing administration: nursing administration*. Khon Kaen: Klang Nana Witthaya.